

Terecht *of* Niet?

Onderwijsrechtelijke publicaties en annotaties in 'Examens'

Mr. dr. A.H. Lamers

Terecht *of* Niet?

Onderwijsrechtelijke publicaties en annotaties in 'Examens'

mr. dr. A.H. Lamers

UITGEVERIJ
KLOOSTERHOF

Uitgeverij Kloosterhof
Napoleonsweg 128a
6086 AJ Neer
W. www.kloosterhof.nl
E. info@kloosterhof.nl

Vormgeving: Marie-josé Verstappen

ISBN: 9789078876335

1e druk. April 2022

© Copyright 2022, Kloosterhof Neer BV

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijke verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatie- of andere werken (artikel 16 Auteurswet 1912), in welke vorm dan ook, dient men zich tot de uitgever te wenden.

Ondanks alle aan de samenstelling van dit boek bestede zorg kan noch de redactie, noch de auteur(s), noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

Voorwoord

Het doel van wetten en regelgeving is het kaderen en richting geven van ons gedrag. Het geeft duidelijkheid over wat wel en wat niet mag. Wetten en regelgeving zijn echter niet in beton gegoten en kunnen om de zoveel jaren veranderen op basis van ervaringen of veranderingen in de praktijk.

In het onderwijs hebben we te maken met partijen die de regels opstellen, partijen die de regels handhaven en partijen die de regels volgen of overtreden. Dat laatste gebeurt zowel bewust als onbewust. Bewust, als partijen hopen of verwachten dat de overtreding zal leiden tot een beter resultaat of een werkwijze die beter past bij de persoon, in de hoop dat de overtreding niet opgemerkt zal worden. Onbewust, als partijen de regels niet voldoende begrijpen, niet goed kunnen vinden of er niet over geïnformeerd zijn.

Het opstellen en bijstellen, handhaven en volgen of overtreden is een spel tussen onderwijsmanagers, examencommissies, Colleges van beroep, docenten en studenten. Auteur Ton Lamers heeft dit spel vanuit zijn expertise op het gebied van onderwijsrecht en procesrecht de afgelopen acht jaren voor *Examens, tijdschrift van de toetspraktijk* gevolgd. Vier keer per jaar lag er een bijdrage onder de naam *Terecht of niet?*, waarin Ton een beroepszaak uit het onderwijs als casus besprak. Hierbij plaatste hij zo'n casus in het juiste juridische kader, legde het juridisch kader uit voor niet-juridisch onderlegde onderwijsmensen, besprak de overwegingen om tot slot tot een conclusie over deze casus te komen. Deze conclusies bevatten vrijwel altijd verstandige adviezen voor de toekomst, zowel voor studenten, docenten, onderwijsmanagers als voor de examencommissies en Colleges van Beroep.

Deze bundel geeft met de annotaties en de vier artikelen inzicht in onderwerpen als het aanwijzen van de examinatoren, fraude, herbeoordelen, het bindend afwijzend studieadvies (BAS), of recht op inzage, maar ook in juridische begrippen zoals de algemene wet bestuursrecht (Awb), hoger beroep of discretionaire bevoegdheid. Je kan de bundel van voor naar achter lezen, maar het register maakt het mogelijk om ook makkelijk te zoeken op onderwerpen of thema's. Naast het informatieve karakter is het ook een boekje dat prettig leest en waarmee ingewikkelde juridische cases heel toegankelijk worden. Een must-have voor onderwijsprofessionals, maar zeker ook interessant voor studenten.

Ik wens iedereen veel leesplezier.

Desirée Joosten-ten Brinke

Eindredacteur Examen, tijdschrift voor de toetspraktijk

Decaan Faculteit Onderwijswetenschappen Open Universiteit

Inleiding

Toen ondergetekende in 2014 werd gevraagd om eens een commentaar op een onderwijsrechtelijke uitspraak te schrijven dacht ik dat het een eenmalige bijdrage zou zijn. Dat is anders gelopen. Door de combinatie van twee factoren, ten eerste mijn voorzitterschap van een examencommissie bij een hogeschool en ten tweede de gelegenheid om in 'Examens, tijdschrift voor de toetspraktijk' mijn inzichten het onderwijsrecht nader uit te werken, maakten dat ik werd gegrepen door de rechtsniche van het onderwijsrecht. De in 'Examens' gepubliceerde bijdragen van mijn hand leidden niet zelden tot vragen en interessante gedachtewisselingen van en met lezers. Ook dat was weer een aanleiding om mijn juridische- en de daaraan verbonden maatschappelijke inzichten met de lezers te delen.

De bundel die nu voorligt geeft niet alleen een overzicht van de ontwikkeling en de dynamiek van het onderwijs (proces-) recht maar ik voor mij ook de aanleiding om de ontwikkeling van het onderwijs (proces-) recht te blijven volgen. Veel dank gaat uit naar de redactie van Examens.

Structuur van dit boekje

Dit boekje is een verzameling van vier artikelen en zevenentwintig annotaties welke hierna in volgorde van publicatie zijn afgedrukt. Omdat de (onderwijs-) rechtsontwikkeling bepaald niet stil staat zijn enkele bijdragen voorzien van een naschrift.

Direct hierna volgt een inhoudsopgave waarin niet alleen de titels zijn vermeld maar ook een korte indicatie van de inhoud. Daarna volgt een register waarin kan worden gezocht op trefwoorden en wetsartikelen

Recente ontwikkeling

Vlak voor het moment dat dit boekje wordt gedrukt is de wetgever voornemens het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CBHO) te laten opgaan in de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS). Voor de inhoud van dit boekje en de rechtsontwikkeling heeft dat geen gevolgen. Als wetsvoorstel 35 625 wordt aangenomen zal de ABRvS behalve zaken uit het hoger onderwijs (HBO en WO) ook zaken voor het MBO gaan behandelen.

Ton Lamers

Voorjaar 2022

Inhoudsopgave met inhoud-verwijzing

De nummering verwijst naar de artikelnummers van de opvolgende bijdragen

1. Gepubliceerd beleid van de examencommissie, transparantie en rechtszekerheid

Redactioneel artikel, uitgave 2014-1

Over het belang van het publiceren van beleid door een examencommissie 15

2. Bindend afwijzend studieadvies en persoonlijke omstandigheden

Annotatie, uitgave 2015-2

Over het causaal verband tussen bijzondere omstandigheden en slechte studieresultaten 18

3. Zware straf voor tentamenfraude

Annotatie uitgave 2015-4

Zware straf voor tentamenfraude omdat een student volhard in onschuld terwijl er hard bewijs in..... 21

4. Vwo-diploma vereist voor toelating

Annotatie, uitgave 2016-1

Buitenlands diploma niet waardeerbaar door Nuffic..... 23

5. Niet-ontvankelijk wegens termijnoverschrijding

Annotatie, uitgave 2016-2

De termijnen in het bestuursrecht zijn van openbare orde..... 26

6. Extra tentamenkans onder voorwaarde

Annotatie, uitgave 2016-3

Extra tentamenkans alleen als alle andere openstaande vakken eerst zijn behaald..... 29

7. De boemerang van een coulancevergoeding

Annotatie, uitgave 2016-4

Indien een instelling een coulancevergoeding aanbiedt is dat een schuldbekentenis..... 31

8. Bindend afwijzend studieadvies, in één jaar er op of er onder

Annotatie, uitgave 2017-1

Verbod op tweetrapsversie voor bindend afwijzend studieadvies over twee inschrijvingsjaren 34

9. De waarde van een buitenlands middelbare school diploma

Annotatie, uitgave 2017-2

Over de schijn van een student met een buitenlands diploma is toegelaten..... 36

10. Judicium toegekend zonder grondslag

Annotatie, uitgave 2017-3

Student mat onterecht afgegeven judicium behouden, fout wegens verouderde software..... 39

11. Ongelijke kansen in het onderwijsprocesrecht

Redactioneel artikel, uitgave 2017-4

De examencommissie kan niet in beroep gaan tegen een uitspraak van het College van beroep voor de examens 41

12. Persoonlijke omstandigheden en het BAS-besluit

Annotatie, uitgave 2017-4

Onvoldoende causaal verband tussen persoonlijke omstandigheden en slechte studieresultaten.

Persoonlijke omstandigheden direct melden bij de studentendecaan 45

13. Recht op inzage via een bijzondere rechter

Annotatie, uitgave 2018-1

Recht op inzage 48

14. Procederen tegen een besluit van de examencommissie, bezint eer ge begint

Annotatie, uitgave 2018-2

Zinloos procederen 51

15. Tentamen doen buiten de tentamenperiode om

Annotatie, uitgave 2018-3

Werkdruk examinatoren, golden shot rule 54

16. Net niet

Annotatie, uitgave 2018-4

De examinatoren zijn het oneens, herbeoordeling..... 56

17. Een broek met een strakke pijp en een ruime pijp

Annotatie, uitgave 2019-1

Geen procesbelang, valse hoop 58

18. Wie eist, bewijst

Annotatie, uitgave 2019-2

Geen bewijs geleverd..... 60

19. De reikwijdte van het recht op inzage

Annotatie, uitgave 2019-3

Verzoek om inzage, vijf jaar na uitschrijving 63

20. De rechten van een gehandicapte kandidaat

Annotatie, uitgave 2019-4

Het examenbureau moet gerechtvaardigde en goed onderbouwde wensen van de kandidaat op wie persoonlijke omstandigheden van toepassing zijn. Honoreren 65

21. Schorsing wegen wangedrag

Annotatie, uitgave 2020-1

Eerst waarschuwen, daarna maatregelen. Geen heldere grondslag voor de schorsingsbevoegdheid 68

22. Beroep tegen tentamenuitslag

Annotatie, uitgave 2020-2

Het inhoudelijke besluit van een examiner is uitgesloten van bestuursrechtelijke bescherming 71

23. Een dubbele klacht

Annotatie, uitgave 2020-3

De examencommissie wijst de examiner aan 74

24. Wie het onderste uit de kan wil hebben

Annotatie, uitgave 2020-4

Student is ook docent en legt tentamens af terwijl hij/zij niet is ingeschreven, latere invoer van studieresultaten 76

25. Student versus examencommissie, is het geldende procesrecht wel effectief?

Redactioneel artikel, uitgave 2020-4

Geen bezwaar, wel schikken, pleidooi voor bezwaarprocedure 78

26. Eigen verantwoordelijkheid

Annotatie, uitgave 2021-1

Student beweert dat hij niet op de elektronische leeromgeving kon komen en dat hij de docent heeft gezocht maar niet gevonden 83

27. Diplomawaardering en de discretionaire bevoegdheid van het instellingbestuur

Annotatie, uitgave 2021-2

Eerder toegelaten bij een vergelijkbare onderwijsinstelling is geen vrijbrief om te kunnen worden toegelaten bij een andere onderwijsinstelling.....86

28. Grens aan persoonlijke omstandigheden

Annotatie, uitgave 2021-3

Examencommissie dient het ontbreken van causaal verband tussen bijzondere omstandigheden en slechte studieresultaten aan te tonen, student heeft te laat hulp gezocht bij de studentendecaan88

29. Geen HAVO advies

Annotatie, uitgave 2021-4

Ouders zijn het niet eens met het VMBO-advies van de school.....92

30. Herinschrijving na BAS

Annotatie, uitgave 2022-1

Student volgt na BAS contractonderwijs als niet ingeschreven student en wil daarmee voorsorteren op herinschrijving!.....95

31. Naar master zonder bachelor

Redactioneel artikel, uitgave 2022-1

Over mogelijkheden en onmogelijkheden om te kunnen worden toegelaten tot een (HBO-) masteropleiding zonder een bachelor opleiding te hebben afgerond.....98

32. Nieuwe instantie voor onderwijsrechtspraak voor wo, hbo en mbo

Redactioneel artikel, uitgave 2022-2

Over het voornemen van de wetgever om het College van Beroep voort het Hoger Onderwijs af te schaffen en de taken daarvan over te dragen aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en daaraan tevens de onderwijsgeschillen van het mbo aan op te dragen 102